

THUỐC NGỪA CÚM CÓ SIÊU VI KHUẨN SỐNG, TRONG MŨI

NHỮNG ĐIỀU QUÝ VỊ CẦN BIẾT

2004-2005

4

Ai không nên dùng thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi?

1 Tại sao nên chủng ngừa?

Cúm (“flu”) là một căn bệnh nghiêm trọng.

Bệnh này là do một loại vi khuẩn lan truyền từ người bệnh sang người khác qua mũi hoặc cổ họng.

Bệnh cúm có thể gây:

- sốt
- đau cổ họng
- ớn lạnh
- ho
- nhức đầu
- nhức mỏi bắp thịt

Bất cứ ai cũng có thể bị bệnh cúm. Đa số mọi người chỉ bị cúm vài ngày, nhưng một số khác bị nặng hơn nhiều và có thể phải vào bệnh viện. Cúm mỗi năm gây thiệt mạng cho 36,000 người tại Hoa Kỳ, đa số là người cao niên.

Thuốc chủng có thể ngừa được bệnh cúm.

2 Thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi

Nay có hai loại thuốc ngừa cúm, một loại thuốc chủng vô hoạt và một loại thuốc chủng có siêu vi khuẩn sống.

Loại thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi (tên thương mại là FluMist™) được cấp giấy phép vào năm 2003. FluMist có chứa siêu vi khuẩn cúm sống, pha loãng (làm yếu đi). Thuốc chủng này được xịt vào trong lỗ mũi thay vì chích vào bắp thịt.

Thuốc ngừa cúm vô hoạt, đôi khi được gọi là “chích ngừa cúm,” đã được dùng trong nhiều năm qua, bằng cách chích. Loại thuốc chủng này có chứa siêu vi khuẩn cúm đã bị giết chết.

3 Ai có thể dùng thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi?

Thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi được phê chuẩn cho trẻ em và người lớn khỏe mạnh từ 5 đến 49 tuổi, kể cả những người trong nhà có tiếp xúc với đa số những người dễ bị biến chứng cúm. Tuy nhiên, những người có các bệnh nào đó, phụ nữ có thai, hoặc những người khác dễ bị biến chứng liên quan đến cúm thì không nên dùng FluMist (xem Đoạn 4).

Những người sau đây không nên dùng thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống. Họ nên hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe về việc dùng **thuốc ngừa cúm vô hoạt**.

- Người lớn từ 50 tuổi trở lên hoặc trẻ em dưới 5 tuổi.
- Bất cứ người nào bị **bệnh dài hạn** như:
 - bệnh tim
 - bệnh thận
 - bệnh phổi
 - bệnh về cơ cấu chuyển hóa,
 - suyễn
 - chẳng hạn như bệnh tiểu đường
 - bệnh thiếu máu, và các chứng bệnh khác về máu
- Bất cứ người nào bị **yếu hệ thống miễn nhiễm** vì:
 - HIV/AIDS hoặc một chứng bệnh nào khác ảnh hưởng đến hệ thống miễn nhiễm
 - điều trị dài hạn bằng các loại thuốc như steroids
 - điều trị ung thư bằng quang tuyến x hoặc bằng thuốc
- Trẻ em hoặc thanh thiếu niên đang được **điều trị dài hạn bằng aspirin** (những người này có thể bị hội chứng Reye nếu bị cúm).
- Phụ nữ có thai.
- Bất cứ người nào đã từng bị **Hội Chứng Guillain-Barré (GBS)**.

Nên chích ngừa cúm (thuốc ngừa vô hoạt) hơn là dùng thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi cho các bác sĩ, y tá, những người trong gia đình, hoặc bất cứ người nào **tiếp xúc gần gũi với bất cứ người nào bị suy yếu nặng hệ thống miễn nhiễm** (tức là, cần được chăm sóc trong môi trường được bảo vệ).

Những người sau đây nên hỏi bác sĩ trước khi dùng **bất cứ** loại thuốc ngừa cúm nào:

- Bất cứ người nào đã từng bị phản ứng nặng vì dị ứng với **trứng** hoặc với lần chủng ngừa cúm **trước đây**.
- Nếu quý vị bị sốt hoặc bệnh nặng vào lúc đã hẹn để chủng ngừa, có lẽ quý vị nên đợi đến khi bình phục rồi hãy đi chủng ngừa cúm. Hãy hỏi bác sĩ hoặc y tá xem có nên dời lại ngày khác hay không.

5**Khi nào tôi nên dùng thuốc ngừa cúm?**

Thời gian tốt nhất để ngừa cúm là trong **Tháng Mười** hoặc **Tháng Mười Một**. Mùa cúm có thể lên cao điểm bất cứ lúc nào trong khoảng từ Tháng Mười Hai đến Tháng Ba, nhưng thường lên cao điểm nhất là vào Tháng Hai. Do đó, trong hầu hết mọi năm thì vẫn nên ngừa cúm vào Tháng Mười Hai, hoặc ngay cả sau đó.

Đa số mọi người mỗi năm chỉ cần ngừa cúm một lần. Nhưng **trẻ em dưới 9 tuổi chủng ngừa cúm lần đầu tiên** nên chủng 2 liều. Đối với thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, những liều này nên cách nhau 6-10 tuần. Những trẻ này nên chủng liều đầu tiên vào Tháng Mười hoặc sớm hơn. Trẻ em trong tuổi này chủng một liều vào năm trước, dù đó là lần chủng ngừa đầu tiên, chỉ cần một liều trong năm nay.

Thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi có thể dùng cùng lúc với những loại thuốc chủng khác. Trong số này gồm cả những loại thuốc ngừa khác có siêu vi khuẩn sống, chẳng hạn như MMR hoặc thủy đậu. Nhưng nếu không dùng hai loại thuốc ngừa có siêu vi khuẩn sống vào cùng ngày thì nên dùng cách nhau ít nhất là 4 tuần.

Các loại siêu vi khuẩn cúm thay đổi thường xuyên. Do đó, thuốc ngừa cúm được cập nhật hàng năm, và cần ngừa mỗi năm.

6**Thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi có các rủi ro nào?**

Thuốc chủng, cũng như bất cứ thuốc nào khác, có thể gây ra vấn đề nghiêm trọng, chẳng hạn như phản ứng nặng vì dị ứng. Rất ít có rủi ro bị thuốc chủng tác hại nghiêm trọng, hoặc bị thiệt mạng.

Rủi ro truyền nhiễm siêu vi khuẩn của thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống từ người này sang người khác rất thấp. Dù cho có truyền nhiễm như thế cũng khó gây bệnh.

Thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi có thể gây ra các triệu chứng nhẹ cho người dùng (xem dưới đây).

Các vấn đề nhẹ:

Một số trẻ em và thanh thiếu niên 5-17 tuổi đã cho biết bị các phản ứng nhẹ, gồm:

- chảy nước mũi, nghẹt mũi hoặc ho
- sốt
- nhức đầu và đau nhức bắp thịt
- đau bụng và có khi ói mửa hoặc tiêu chảy

Một số người lớn 18-49 tuổi cũng đã cho biết:

- chảy nước mũi hoặc nghẹt mũi
- ho, ớn lạnh, mệt mỏi/yếu
- đau cổ họng
- nhức đầu

Các triệu chứng này không kéo dài và tự nhiên sẽ hết. Dù bị các triệu chứng này sau khi dùng thuốc ngừa thì vẫn có thể không phải do thuốc ngừa gây ra.

Các vấn đề nghiêm trọng:

Rất hiếm khi xảy ra các phản ứng đe dọa đến mạng sống vì dị ứng với thuốc ngừa. Nếu có, các phản ứng này sẽ xảy ra trong vòng vài phút đến vài giờ sau khi dùng thuốc.

Nếu xảy ra các phản ứng hiếm với bất cứ sản phẩm nào mới, có thể không biết được về các phản ứng đó cho đến khi đã có hàng ngàn, hoặc hàng triệu người đã dùng sản phẩm đó. Cũng như tất cả các loại thuốc ngừa, thuốc ngừa cúm có siêu vi khuẩn sống, trong mũi đang được theo dõi về các vấn đề bất thường hoặc nghiêm trọng.

7**Nếu có phản ứng trung bình hoặc nặng thì sao?****Tôi nên để ý gì?**

- Bất cứ tình trạng nào bất thường, chẳng hạn như sốt nặng hoặc hành vi thay đổi. Các dấu hiệu bị phản ứng nặng vì dị ứng có thể là khó thở, khàn giọng hoặc thở khò khè, viêm thanh quản, xanh xao, yếu ớt, tim đập nhanh hoặc chóng mặt.

Tôi nên làm gì?

- **Gọi bác sĩ**, hoặc đưa người đó đến bác sĩ ngay.
- **Cho bác sĩ biết rõ sự việc xảy ra như thế nào**, ngày giờ xảy ra, và đã chủng ngừa khi nào.
- **Yêu cầu bác sĩ, y tá, hoặc sở y tế** trình báo phản ứng này bằng cách nộp mẫu Hệ Thống Phúc Trình Biến Chứng Nguy Hại của Thuốc Chủng (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS).

Hoặc quý vị có thể trình báo qua web site của VAERS tại www.vaers.org, hoặc bằng cách gọi số 1-800-822-7967.

VAERS không cố vấn y khoa.

8**Tôi tìm hiểu thêm bằng cách nào?**

- Hỏi nơi chủng ngừa. Họ có thể đưa cho quý vị tờ kèm trong hộp thuốc ngừa hoặc đề nghị nguồn thông tin nào khác.
- Gọi cho bộ y tế tiểu bang hoặc sở y tế địa phương.
- Liên lạc với Các Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh Tật (CDC):
 - Gọi số **1-800-232-2522** (Anh ngữ)
 - Hãy ghé các websites của CDC tại www.cdc.gov/ncidod/diseases/flu/fluivirus.htm hoặc www.cdc.gov/nip

DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION
NATIONAL IMMUNIZATION PROGRAM

Vaccine Information Statement
 Live, Intranasal Influenza Vaccine IMM-778 - Vietnamese (5/24/04)
 Translated by Transcend, Davis, CA www.transcend.net